

ONDERSTEUNINGSPROFIEL 2018 - 2019

Ondersteuningsplan van RKBS De Windwijzer (Stichting Sarkon)

Scholengroep: Den Helder Noord

1. Functie van het schoolondersteuningsplan

In het schoolondersteuningsplan beschrijft de school haar mogelijkheden om leerlingen te ondersteunen wanneer het regulier aanbod van de school onvoldoende aansluit bij de ontwikkeling van de leerling. In het schoolondersteuningsplan zijn de daarvoor relevante gegevens opgenomen zodat voor ouders, samenwerkingsverband en de overige scholen van de onderwijsgroep de mogelijkheden van de school duidelijk zijn.

Het schoolondersteuningsplan maakt een onderscheid in basisondersteuning en extra ondersteuning. De basisondersteuning ligt bij voorkeur bij alle scholen op een gelijk niveau. Afspraken over een minimumniveau worden in het samenwerkingsverband gemaakt en gelden voor alle scholen.

Extra ondersteuning kan per school verschillen. Bij extra ondersteuning gaat het om specifieke kwaliteiten van de school gericht op leerlingen die deze vorm van ondersteuning vragen. Extra ondersteuning vertaalt zich in arrangementen die de school en het Samenwerkingsverband kan bieden en waarvoor doorgaans extra middelen worden ingezet. Arrangementen kunnen deels structureel deel uitmaken van het ondersteuningsaanbod en deels een tijdelijk karakter hebben. Een arrangement geeft aan:

- welke deskundigheid wordt ingezet
- de tijd die beschikbaar is
- het programma dat uitgevoerd wordt en de gebruikte materialen
- het mogelijke specifieke gebruik van het schoolgebouw
- samenwerking met ouders, onderwijs en mogelijke ketenpartners

Het schoolondersteuningsplan geeft eveneens informatie over de basiskwaliteit van de school. Daarom is het oordeel van de inspectie over deze basiskwaliteit opgenomen in het schoolondersteuningsplan.

Het schoolondersteuningsplan van de school vormt voor ouders een houvast bij schoolkeuze en voor de scholen/besturen een houvast bij de toelating van leerlingen en het vinden van de meest geschikte plek voor een leerling.

De inhoud van dit Schoolondersteuningsplan (SOP) bestaat uit:

1.	Functie van het schoolondersteuningsplan	2
2.	Gegevens van RKBS De Windwijzer.....	4
3.	Karakteristiek en onderwijsvisie van de school.....	4
3.1	Stichting Sarkon.....	4
3.2	De missie van de school: verbinden - leren - richting geven.....	4
3.3	Samenwerking met ouders	5
3.4	Katholieke grondslag	7
3.5	Onderwijsvisie	8
3.6	Jezelf richting geven met de zeven gewoonten van 'The Leader in Me'	11
4.	Kengetallen.....	12
5.	Oordeel van de onderwijsinspectie.....	12
6.	.....	13
6.1	Aanwezige expertise personeel.....	17
7.	Ondersteuning Sociaal Emotionele Ontwikkeling	19
7.2	Basiskwaliteit.....	19
7.3	Basisondersteuning	19
7.4	Extra ondersteuning	21
8.	.....	21
8.1	Basiskwaliteit.....	21
8.2	Basisondersteuning	22
8.4	Extra ondersteuning	23
9.	Ondersteuning rekenen en wiskunde	23
9.1	Basiskwaliteit.....	23
9.2	Basisondersteuning	24
9.3	Extra ondersteuning	25
10.	Grenzen aan ondersteuning	25
11.	Professionalisering	27
10.2	Doelen schooljaarplan.....	27

2. Gegevens van RKBS De Windwijzer

Directeur	: Bart Oud
Tel.nr.	: 0223-616991
Adres	: Pasteurstraat 4a, 1782 JD Den Helder
E-mail	: info.dewindwijzer@sarkon.nl
Website school	: www.windwijzer.nl
Website stichting	: www.sarkon.nl

3. Karakteristiek en onderwijsvisie van de school

RKBS De Windwijzer is een basisschool met een rooms-katholieke grondslag. Zij bevindt zich in het brede schoolcomplex 'De Poolster' in Den Helder. De school is onderdeel van stichting Sarkon.

3.1 Stichting Sarkon

Stichting Sarkon is een samenwerkingsverband van 19 confessionele basisscholen in de kop van Noord-Holland. De scholen van Sarkon vallen onder een College van Bestuur met een bestuurskantoor in Den Helder. Boven het College van Bestuur staat een Raad van Toezicht. Hoewel de scholen van Sarkon in de basis zelfstandig werken, zijn ze door de bestuurlijke krachtenbundeling beter in staat het onderwijs te verbeteren. Sarkon zorgt voor een goed personeelsbeleid, waarbij het personeel breed inzetbaar is. De organisatie wordt geleid door de voorzitter van het College van Bestuur. De voorzitter van het college van bestuur geeft leiding aan het directeursberaad, vertegenwoordigt de scholen bij officiële instanties en draagt het beleid van Sarkon uit.

3.2 De missie van de school: verbinden - leren - richting geven

'De Windwijzer is een school waar kinderen, ouders en leraren graag samen zijn om te leren, te werken en te spelen. De katholieke grondslag geeft richting aan de waarden van de school. De leerlingen hebben zelfvertrouwen, zijn proactief en hebben een doel voor ogen. Zij respecteren zichzelf en anderen; zij herkennen en erkennen verschillen tussen mensen en zien dit als een kans om met en van elkaar te leren. Door het verwerven van kennis en

vaardigheden worden de leerlingen voorbereid op de moderne samenleving, waarmee zij zich verbonden voelen.'

De missie van de school komt voort uit de kernwaarden van de school. De missie van de school zegt iets over de opdracht die de school uitvoert namens de ouders en waaraan de school iedere dag werkt. De slogan 'verbinden, leren, richting geven' zijn de kernwoorden van de schoolmissie:

Verbinden: Leren kun je niet doen zonder verbinding. Als je leert sta je in relatie met de omgeving waarin en waarmee je leert. Daarnaast is het voor het lerende kind van belang om verbinding te maken tussen het denken (hoofd) en het voelen (hart). Voor de school is ook de verbondenheid tussen school en ouders en tussen school en de schoolomgeving van groot belang. Daarbij voelt de school zich verbonden met de tradities, waarden en verhalen van de katholieke grondslag, die zichtbaar zijn in de school.

Leren: Leren is de kern van het onderwijs. Hierbij denken we niet alleen aan de cognitieve vakken, maar juist het opdoen van kennis en vaardigheden, waardoor leerlingen en leraren zich als totaal mens ontwikkelen. Om te leren is het een voorwaarde om competentie te ervaren. Het is niet het doel om beter te zijn dan de ander, maar om samen met anderen te zorgen dat je jezelf ontwikkelt.

Richting geven: Als leerlingen kennis en vaardigheden opdoen, zijn ze steeds beter in staat om zelf keuzes te maken en voor die keuzes verantwoordelijkheid te dragen. Op deze wijze zijn de leerlingen, in verbondenheid met de omgeving, in staat om zichzelf steeds meer richting te geven en (zelf)leiderschap te tonen.

3.3 Samenwerking met ouders

Het schoolteam van De Windwijzer vindt de samenwerking met ouders belangrijk. De samenwerking tussen school en ouders is niet vrijblijvend, maar een voorwaarde voor een goede ontwikkeling van het kind. De school werkt hierbij aan ouderbetrokkenheid 3.0 dat is

uitgewerkt door 'CPS onderwijsontwikkeling en advies'. De school heeft samen met een groep ouders van het ouderpanel een visie op samenwerking met ouders geformuleerd:

Ouders en de medewerkers van De Windwijzer werken op een gelijkwaardige wijze samen met als gemeenschappelijk doel: de optimale ontwikkeling van het lerende kind. School en ouders betrekken de leerling zoveel mogelijk bij deze samenwerking. Ouders, leerlingen en medewerkers zijn proactief, stemmen wederzijdse verwachtingen af en delen de informatie die van belang is voor de ontwikkeling van de leerling. De school is transparant over ontwikkelingen, doelstellingen en resultaten van het onderwijs

Aan ouderbetrokkenheid 3.0 zijn tien criteria die zijn gebaseerd op de standaarden van 'The Teachers Association':

1. De school heeft met ouders een heldere visie op samenwerking geformuleerd. Uit alle informatie van de school aan ouders blijkt hoe belangrijk de school het samenwerken met ouders vindt. Ook in het gedrag van de medewerkers van de school is de visie op ouderbetrokkenheid zichtbaar.
2. De school laat zien dat leraren, leerlingen en ouders actief betrokken worden bij het schoolbeleid. Bijvoorbeeld door middel van panelgesprekken met ouders, een leerlingenraad, een brainstorm tussen leraren, leerlingen en hun ouders over een bepaald beleidsthema, enzovoort. Leraren, leerlingen en ouders weten wat er met hun inbreng gebeurt.
3. Op school is aan alles te merken dat leraren, leerlingen en ouders welkom zijn op school.
4. Ouders en leraren werken voortdurend samen om het leren en een gezonde ontwikkeling van leerlingen te ondersteunen, zowel thuis als op school.
5. Gesprekken tussen leraren, leerlingen en ouders worden op basis van gelijkwaardigheid gevoerd. Ieder heeft zijn eigen actieve inbreng. Leerlingen zijn zoveel mogelijk bij alle gesprekken aanwezig. De plaatsen waar gesprekken worden gevoerd zijn voor iedereen comfortabel en gelijkwaardig en er is voldoende tijd voor alle deelnemers.
6. Leraren, leerlingen en ouders voelen zich verantwoordelijk voor elkaar en zijn daarop aanspreekbaar. Zo wordt er respectvol over elkaar gesproken zowel binnen als buiten de school. Voor leraren, leerlingen en ouders die buiten de groep dreigen te vallen voelt iedereen zich verantwoordelijk.
7. Het leerlingendossier is toegankelijk voor leraren en ouders. Ouders worden uitgenodigd informatie toe te voegen.

8. De school laat zien open te staan voor verbeteringsuggesties en gaat op een transparante manier om met klachten. Iedereen kan zien welke (officieel) gemelde klachten er zijn en wat er met deze klachten gebeurt. Natuurlijk worden privacyregels hierbij in acht genomen.
9. De opkomst bij verplichte bijeenkomsten met ouders en leraren (en leerlingen) is > 80%. De mate van verantwoordelijkheid, betrokkenheid en samenwerking komt onder meer tot uiting in dit criterium.
10. Wetten en schoolregels worden door de school actief en helder duidelijk gemaakt en door iedereen nageleefd (zoals leerplicht, ouderbijdrage, omgangsregels, enzovoort). De school heeft het basisarrangement van de inspectie.

3.4 Katholieke grondslag

De Windwijzer is een basisschool met een katholieke grondslag. De katholieke levensbeschouwing vormt voor de school een inspiratiebron. Dit betekent dat verantwoordelijkheid, rechtvaardigheid, liefde en respect belangrijke waarden zijn. Deze waarden zijn de basis van het dagelijks handelen van de leraren. Zij zijn een voorbeeld voor de leerlingen. De school probeert op die manier de leerlingen deze waarden te laten ervaren. Dit betekent ook dat de leerlingen leren open te staan voor verschillen in de samenleving, zoals mensen met een andere culturele achtergrond, religie of afkomst, zonder de eigen identiteit en tradities te verliezen. De Windwijzer is een gemeenschap van leerlingen, leraren en ouders, waar mensen elkaar waarderen. De school is een veilige omgeving, waarin ruimte is voor de eigenheid van mensen. Daarnaast onderscheidt de school zich als rooms-katholieke school door het vieren van de katholieke feest- en gedenkdagen en het verzorgen van het vak catechese en levensbeschouwing.

Dit betekent in de praktijk:

- ✓ Leraren handelen vanuit de christelijke waarden: verantwoordelijkheid, rechtvaardigheid, liefde en respect. Zij dagen leerlingen uit om na te denken wat dit in de praktijk voor hen betekent.
- ✓ De school stimuleert samenwerken en zorgen voor elkaar.
- ✓ De school stimuleert dat kinderen leren verantwoordelijkheid te dragen voor hun eigen leerproces en het functioneren in een groep.

- ✓ Leerlingen ontwikkelen zich levensbeschouwelijk met behulp van het vak levensbeschouwing / catechese.
- ✓ De school hanteert de werkwijze van De Vreedzame School, een programma voor sociaal emotionele ontwikkeling.
- ✓ Betrokkenheid van leerlingen bij het maken van groeps- en schoolafspraken.
- ✓ Het gezamenlijk vieren van Sint Maarten, Sinterklaas, Kerstmis, Carnaval, Palmpasen en Pasen.
- ✓ Samenwerking tussen de school en de [RK parochie Maria, Sterre der zee in Den Helder](#).
- ✓ Vanuit de parochie krijgen de leerlingen de mogelijkheid deel te nemen aan de eerste communie (groep 4) en het vormsel (groep 8).
- ✓ Aan het eind van groep 8 zijn de leerlingen bekend met de inhoud en betekenis van de tradities en rituelen van de katholieke levensbeschouwing.

3.5 Onderwijsvisie

Vanuit de kernwaarden en de missie van de school geeft het schoolteam vorm aan de onderwijsvisie. Een belangrijk onderdeel van de onderwijsvisie is het vergroten van het eigenaarschap van leerlingen met betrekking tot hun eigen leerproces. Dit sluit goed aan bij het adaptief onderwijs. Adaptief onderwijs is een onderwijsconcept waarin het kind centraal staat. Een van de drijvende krachten achter het adaptieve onderwijs is de orthopedagoog Stevens. Hij verstaat onder adaptief onderwijs: *'Onderwijs dat elke leerling tot zijn recht laat komen, onderwijs waarin elke leerling zich op z'n plaats voelt. Maar ook onderwijs dat leraren past, waarin leraren zich thuis voelen.'*

Adaptief onderwijs is onderwijs dat voldoet aan een drietal basisbehoeften van leerlingen: relatie, competentie en autonomie.

- **Relatie: 'Ik mag er zijn'**

De basisbehoefte relatie bepaalt het welzijn van het kind. De leerlingen voelen zich geaccepteerd, merken dat ze 'erbij horen'. Ze hebben het gevoel welkom te zijn en voelen zich veilig. De leerlingen kunnen zich ontwikkelen in 'relatie' met anderen. De sfeer van de leeromgeving is dus erg belangrijk. De leerlingen zijn voor de sfeer medeverantwoordelijk.

Dit betekent in de praktijk:

- ✓ De leraren stimuleren het samenwerken en geven leerlingen hierop feedback.
- ✓ Er is ruimte voor eigen inbreng van leerlingen.
- ✓ De leerlingen nemen deel aan (kleine) instructiegroepen.
- ✓ Er is veel aandacht voor sociaal-emotionele ontwikkeling m.b.v. het programma van de Vreedzame school.

- **Competentie: 'Ik kan het!'**

Een andere basisbehoefte waar het adaptief onderwijs aan wil voldoen is 'competentie'. Leerlingen ontdekken dat ze de taken die ze moeten doen, aankunnen. Competentie zegt iets over het zelfvertrouwen van leerlingen. Hierbij is het belangrijk dat de leraar en de leerling weet wat de sterke en minder sterke kanten van een leerling zijn. Het aanbod wordt hier zoveel mogelijk op aangepast. De leerling wordt hierbij betrokken. Door rekening te houden met mogelijkheden en interesses van leerlingen blijft de betrokkenheid groot, waardoor de ontwikkeling van een kind beter verloopt. In het onderwijs besteedt De Windwijzer aandacht aan zorgleerlingen die moeite hebben met bepaalde lesstof en leerlingen die meer verdieping nodig hebben.

Dit betekent in de praktijk:

- ✓ De leerlingen ontdekken hun eigen talenten.
- ✓ De leerlingen werken met concrete doelen.
- ✓ De leerlingen leren in een uitdagende leeromgeving.
- ✓ De leraren passen het onderwijs aan op verschillende leerniveaus binnen de groep.
- ✓ De leraren passen het onderwijs aan op tempoverschillen binnen de groep.
- ✓ De leraren verzorgen extra instructies voor leerlingen die dat nodig hebben.
- ✓ De leerlingen ervaren succes en ze kunnen dit benoemen.
- ✓ De leerlingen krijgen inzicht in hun eigen ontwikkeling.
- ✓ De leerlingen mogen fouten maken.
- ✓ Meerkunners / hoogbegaafden worden begeleid in het ontwikkelen van de executieve functies.

- **Autonomie: Ik doe het zelf!**

De basisbehoefte autonomie gaat over de zelfstandigheid van leerlingen. Leerlingen leren verantwoordelijkheid te nemen voor hun werkhouding en handelen op school. De leerlingen voelen zich hierbij medeverantwoordelijk voor hun eigen leerproces.

Leerlingen sturen in wezen (voor een deel) hun eigen leergedrag. Ze kunnen zelf oplossingen zoeken, keuzes maken en op hun eigen leerproces reflecteren. Natuurlijk zit in dit proces een opbouw.

Dit betekent in de praktijk:

- ✓ De leerlingen werken met dag- en/of weektaken.
- ✓ De leerlingen leren om belangrijke zaken eerst te doen.
- ✓ De leerlingen werken in een omgeving (bijvoorbeeld het lokaal) die zelfstandigheid bevordert.
- ✓ De leerlingen zoeken in samenwerkingsvormen naar kinderen met wie zij de opdracht goed kunnen uitvoeren.
- ✓ De leraren stimuleren de zelfstandigheid met behulp van coöperatieve werkvormen.
- ✓ De leerlingen leren het proces en het resultaat van het werk te evalueren.
- ✓ De leerlingen kunnen zelfstandig werken. In de lengte van het zelfstandig werk zit een opbouw per groep.
- ✓ De leerlingen zoeken zelf naar oplossingen.
- ✓ De leerlingen gaan om met uitgestelde aandacht.

3.6 Jezelf richting geven met de zeven gewoonten van 'The Leader in Me'

Om leerlingen voor te bereiden op hun toekomst is het belangrijk dat zij eigentijdse levensvaardigheden ontwikkelen (life skills). Deze levensvaardigheden helpen leerlingen hun eigen regie te nemen op hun persoonlijke levensweg. De Windwijzer werkt hierbij met de gemeenschappelijke taal en gedrag van de zeven gewoonten van 'The Leader in Me'. Speciaal voor het basisonderwijs is door de Amerikaan Covey 'The Leader in Me' ontwikkeld. De werkwijze spreekt kinderen aan op hun talenten en betrokkenheid. Deze aanpak leert kinderen om medeverantwoordelijk te zijn voor hun leerproces, zelfsturend te zijn en goed en effectief samen te werken. Bovendien zorgt dit proces ervoor dat kinderen meer plezier hebben in het leren.

De zeven gewoonten

Uitgangspunt van The leader in Me, is dat je jezelf richting kunt geven door het vergroten van (zelf-) leiderschap. Het gaat erom leerlingen die gewoonten mee te geven die hen helpen zichzelf te ontwikkelen. Deze zijn de zeven gewoonten van Stephen Covey:

1. Ik ben proactief. (ik kan kiezen en neem mijn verantwoordelijkheid voor mijn keuzes)
2. Ik begin met het eind in gedachten. (ik heb een doel voor ogen)
3. Ik doe belangrijke dingen eerst. (eerste werken dan spelen)
4. Ik denk win-win. (niet alleen ik, niet alleen jij, maar beter voor ons allebei)
5. Eerst begrijpen, dan begrepen worden. (ik luister niet alleen maar ook vooral met mijn ogen en mijn hart om jou te begrijpen)
6. Creëer synergie. (samen kunnen we meer dan alleen)
7. Houd de zaag scherp. (ik zorg goed voor mijn lichaam, geest en ziel)

Zelf-leiderschap: 'Het goede doen, ook als niemand kijkt.'

De 7 gewoonten van The Leader in Me zijn zeer effectief toepasbaar voor iedereen die zichzelf wil ontwikkelen en/of zijn relaties met anderen wil versterken. Een belangrijks uitgangspunt hierbij is 'Het goede doen, ook als niemand kijkt'.

De zeven gewoonten helpen de leerlingen:

- ✓ om – op basis van keuzemogelijkheden en argumentatie – zelf verantwoordelijkheid en beslissingen te nemen.
- ✓ om tijd zinvol te besteden.

- ✓ om bewust te worden van eigen zijn en kunnen; elkaar te begrijpen en relaties op te bouwen en te onderhouden.
- ✓ om de kracht van samenwerken te ontdekken en te gebruiken.
- ✓ plezier te hebben in leren.

Kortom: Leiderschap is jezelf richting geven vanuit een positief zelfbeeld ruimte en tijd krijgen om verantwoorde keuzes te maken, voor jezelf, de ander en je als totaal mens te ontwikkelen.

4. Kengetallen

	01-10-2015	01-10-2016	01-10-2017	01-10-2018
Leerlingaantallen	339	330	307	301
Gewichtenleerlingen 0,3	30	27	25	20
Gewichtenleerlingen 1,2	3	6	5	4
Verwijzingen naar:				
Speciaal basisonderwijs	2	5	4	3
Speciaal onderwijs	0	0	0	1
Plusvoorziening Eureka	0	0	0	1
Plusklas	0	0	0	0

5. Oordeel van de onderwijsinspectie

De school heeft op dit moment een basis-arrangement van de onderwijsinspectie. Het laatste onderzoek dateert van 2013.

Aandachtspunten uit het inspectiebezoek van 2013:

- Analyse, planmatig uitvoering en evaluatie van de zorg met betrekking tot leerlingen die uitvallen op het leerlingvolgsysteem. De V-scores. De individuele analyse zijn nog te weinig gericht op mogelijke oorzaken van leerproblemen.
- Implementatie van leerlingvolgsysteem voor sociaal emotionele ontwikkeling.
- Transparante en inzichtelijke verslaggeving naar ouders over bereikte effecten van verbeteronderwerpen.

“De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op RKBS De Windwijzer op de onderzochte onderdelen grotendeels op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op die gebieden nauwelijks tekortkomingen kent. Om die reden wordt het reeds aan de school toegekende basisarrangement gehandhaafd.”

6. Organisatie van de ondersteuning

De school zelf kent drie ondersteuningsniveaus van basisondersteuning:

Niveau 1: basisondersteuning

De leerkracht(e) observeert de leerling en beschrijft zijn/haar gedrag en resultaten.

De resultaten van methode-gebonden toetsen bieden goede aanwijzingen. Naast de toetsgegevens wordt de cognitieve vakken ook per les door snappet gevolgd. In de groepen 5 t/m 8 wordt hier gebruik van gemaakt. Snappet past het onderwijsaanbod aan op het niveau van de individuele leerling. De leerkracht monitort dit en biedt, individuele ondersteuning.

De ondersteuning kan direct in de groep gegeven worden door gebruik te maken van effectieve instructie: instructie waarbij leerlingen actief betrokken zijn. Hierbij vormen het IGD model en de kwaliteitskaart van het didactisch handelen de grondgedachten.

De groepsleerkracht geeft aan welke ondersteuning de leerling in de klas nodig heeft: wat, hoe en door wie.

Niveau 2: basisondersteuning

Als het eerste niveau van ondersteuning niet genoeg heeft opgeleverd, besluit de groepsleerkracht:

- of zijn/haar ondersteuning te intensiveren;
- of de intern begeleider van de school te consulteren;
- of de leerling in te brengen in een leerlingbespreking in een bouwvergadering;

Doorgaans zal dit leiden tot meer gerichte ondersteuning die verantwoord wordt in het groepsplan. Ondersteuning die buiten de groep gegeven wordt kan daar onderdeel van uitmaken.

Niveau 3: basisondersteuning

Leerlingen die ondanks de geschetste ondersteuning onvoldoende succesvol blijven, worden besproken in het Onderwijsondersteuningsteam (OT). Het OT bestaat uit de directeur, de intern begeleider en een lid van het Sarkon orthoteam. In het geval van de Windwijzer is dit Evelien van Wijk, NIP gecertificeerd psycholoog en gedragsdeskundige. Het OT kan eventueel aangevuld worden met één of meer externe deskundigen.

Ouders (en in sommige gevallen leerlingen) worden uitgenodigd om deel te nemen aan deze bespreking. Als al niet eerder gestart is dan wordt in ieder geval m.i.v. deze fase het **Groeidocument** van het SWV gehanteerd.

Het OT kent doorgaans een vaste procedure van inbreng en de bespreking kan leiden tot:

- een verdere intensivering of aanpassing van de al geboden ondersteuning;
- gerichte ondersteuning in of buiten de groep door inzet van extra ondersteuningsformatie waarover de school beschikt (onderwijsondersteuner, onderwijsassistent, leerlingbegeleider, remedial teacher).
- het uitvoeren van handelingsgericht / psychologisch onderzoek,
- een overgang naar niveau 4

Om de basisondersteuning (niveau 1,2 en 3) zo effectief mogelijk vorm te geven heeft het samenwerkingsverband een bedrag (€65,- per leerling) beschikbaar gesteld. Deze financiering is bedoeld om benodigde extra basiszorg snel in te kunnen zetten. Op de Windwijzer is er gekozen om een onderwijsassistent aan te stellen om alle groepen en leerlingen met specifieke behoeftes 4 dagen in de week te ondersteunen.

Niveau 4: extra ondersteuning

Wanneer er door het OT geen mogelijkheden meer gezien worden in het kader van basisondersteuning, verhuist het groeidocument (dossier) naar het OTG van de scholengroep met de vraag een arrangement voor extra ondersteuning toe te kennen. Het OTG bestaat uit een ervaren en onafhankelijke orthopedagoog en drie intern begeleiders uit verschillende scholengroepen.

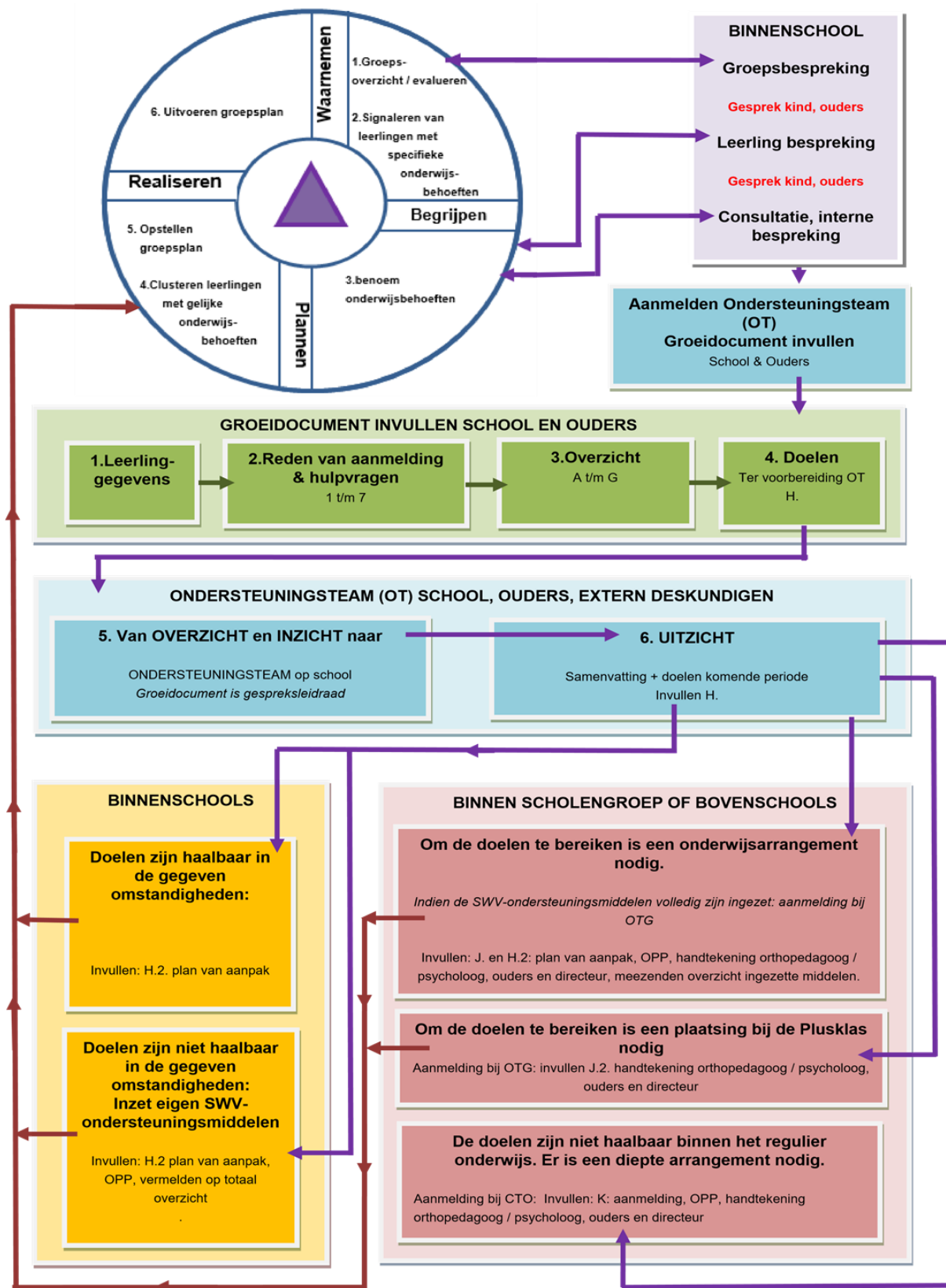
Vooraf moet door de school aangetoond worden dat alle mogelijkheden en financiële middelen, verkregen vanuit het SWV, volledig zijn ingezet om tot een zo optimale ondersteuning te komen. Bij onvoldoende vooruitgang van de leerling en het voldoen aan bovengenoemde criteria kan een (extern gefinancierd) ondersteuningsarrangement worden afgegeven.

Niveau 5: diepte ondersteuning

Op dit niveau geldt dat een verwijzing naar een van de voorzieningen van het samenwerkingsverband de beste optie lijkt. De Commissie Toelating Onderwijsvoorzieningen

(CTO) geeft in voorkomende gevallen Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) af, zonder welke een leerling niet deel kan nemen aan Speciaal Basisonderwijs (SBaO) Speciaal Onderwijs (SO). De mogelijkheid tot deelname aan het Eureka-onderwijs (hoogbegaafden) wordt vastgelegd in een Toelatingsbesluit, af te geven door de CTO.

Om de ondersteuning zo goed mogelijk te laten verlopen heeft het Samenwerkingsverband het volgende stappenplan ontwikkeld:

6.1 Aanwezige expertise personeel

Op De Windwijzer is het MT (directeur en teamleiders) en de intern begeleiders geschoold in het voeren van effectieve gesprekken met ouders/ verzorgers, stagiaires, teamleden en kinderen.

Tevens hanteren de interne begeleiders, schoolopleiders en de directie in bepaalde gevallen de filmcamera om de interactie tussen leerling en leerkracht/stagiaire of de instructies door de leerkracht/stagiaire te versterken.

- Aanwezige expertise leerkrachten:
  - De leerkrachten zijn gecertificeerde mentoren m.b.t. het opleiden van stagiaires.
  - Vier medewerkers op school zijn coach en hebben de opleiding coachend leidinggeven gevolgd of zijn deze aan het volgen.
  - Eén leerkracht is gecertificeerde taal- leescoördinator
  - Er is een schoolopleider (begeleiding nieuwe leraren en coördineren opleiden) aan de school verbonden.
  - Twee leerkrachten hebben de Master 'Special Educational Needs' afgerond.
  - Aantal leerkrachten heeft een Post HBO opleiding gevolgd tot jonge kindspecialist.
  - De lessen bewegingsonderwijs voor alle groepen worden verzorgd door vakleerkrachten onder begeleiding van Sportservice.
- Expertise onderwijsondersteuners:
  - Op school zijn twee opgeleide onderwijsondersteuners werkzaam. Een van hen is MBO opgeleid (SPW) en een van hen is HBO opgeleid (PABO).
- Interne begeleiders:
  - Beide interne begeleiders hebben een Master (Special Educational Needs, specialist speciale onderwijszorg) en een Post HBO opleiding Interne Begeleider. Een van de intern begeleiders volgt de leergang coachend leidinggeven.
- Managementteam
  - Het management bestaat uit de directeur (Post-HBO schoolleider vakbekwaam), twee teamleiders (allen opgeleid tot coach) en een directeur in opleiding.

Met de genoemde expertise zorgen zij voor:

- samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen
- het systematisch volgen en analyseren van de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen
- het op basis van een analyse van verzamelde gegevens tijdig bepalen van de aard van de te bieden ondersteuning
- het planmatig uitvoeren van de ondersteuning
- het regelmatig evalueren van de effecten van de ondersteuning.

Wanneer ouders hun kind aanmelden op De Windwijzer, en ze geven aan dat hun kind een specifieke ondersteuningsbehoefte heeft, gaan we altijd eerst met hen in gesprek. Samen met de ouders/ verzorgers kijken we wat het kind nodig heeft en we bespreken de mogelijkheden die we als school kunnen bieden. We willen een realistisch ontwikkelingsperspectief schetsen op basis van een reële inschatting van de onderwijsbehoeften van het kind.

Wanneer we tot de conclusie komen dat plaatsing op De Windwijzer niet haalbaar of minder wenselijk is, dan gaan we samen met de ouders/ verzorgers op zoek naar een beter alternatief binnen de regio. De school neemt hierbij het initiatief, waarbij intensieve communicatie en afstemming essentieel zijn.

Voor meer informatie verwijzen we u naar schoolgids, dat geheel gewijd is aan de wijze waarop we onze zorg en ondersteuning aan leerlingen organiseren.

7. Ondersteuning Sociaal Emotionele Ontwikkeling

7.2 Basiskwaliteit

Een steeds belangrijker wordend aspect van het onderwijs is het begeleiden van de kinderen met betrekking tot de sociaal emotionele ontwikkeling. Voor het aanleren en versterken van wenselijk gedrag, het leren samenwerken, verantwoordelijkheid dragen en andere sociaal emotionele aspecten in het kader van burgerschap, gebruiken we de methode "De Vreedzame School". Hierin verwerkt zit de methodiek "Grip op de groep", bestemd om in de eerste zes weken van het jaar de groepsstructuur te versterken.

Op De Windwijzer wordt gewerkt met een omgangsprotocol. In het omgangsprotocol staat beschreven hoe er op school wordt gewerkt aan een goede sfeer. Daarnaast omschrijft dit protocol de stappen die de school zet om pesten te voorkomen en tegen te gaan. De uitvoering van het omgangsprotocol wordt gecoördineerd door de anti-pest coördinator. Het omgangsprotocol kunt u vinden op de website van de school.

We werken in de groepen 4 t/m 8 met SCOL, een leerlingvolgsysteem voor sociaal emotionele ontwikkeling. In de groepen 1 t/m 3 wordt er gebruik gemaakt van Looqin.

Door de eenduidige manier van werken in al onze groepen, waarbij we werken aan de autonomie, relatie en competentie van onze leerlingen, bieden we voor veel kinderen een leer-, leef- en werkomgeving waarin zij voldoende rust en duidelijkheid vinden om zich te kunnen ontplooiën.

7.3 Basisondersteuning

Wanneer kinderen door een bepaalde oorzaak zich niet of minder snel ontwikkelen op het gebied van deze sociaal emotionele ontwikkeling, al dan niet als gevolg van een aanwijsbare aangetoonde oorzaak als ADHD, autisme gerelateerde stoornissen of anderszins, dan is het aan de leerkrachten om de kinderen hierin specifiek te begeleiden. Met name door de steeds grotere kennis die hierover beschikbaar komt en de steeds hogere eisen die de maatschappij aan de scholen stelt om deze kinderen te begeleiden, is het van belang om hierin continu te blijven scholen en te ontwikkelen.

Door een onderzoek vanuit het SWV (februari 2013) is er zicht gekomen op de vaardigheden die het team beheerst rondom het bieden van extra ondersteuning op verschillende terreinen rondom sociaal emotionele ondersteuning. Hieruit blijkt dat De Windwijzer al veel ondersteuning in eenvoudige en enkelvoudige vorm op school kan bieden.

Echter begeleiding en ondersteuning kunnen bieden is geen "vast" gegeven, maar zal steeds moeten worden afgestemd op de specifieke ondersteuningsbehoeften van het kind. Daarbij komt dat door wisselingen in personele bezetting de ondersteuningsmogelijkheden ook kunnen wisselen. Het hieronder genoemde aanbod geeft dan ook vooral een indicatie weer van de ondersteuning die we in principe kunnen bieden, gerelateerd aan onze ondersteuningsstructuur. Begeleiding zal altijd afgestemd worden in overleg met de ouders en moet passen binnen de mogelijkheden van de school. Wij kunnen nu de volgende ondersteuning realiseren.

- ADHD: herkennen, structurele aanpak in de klas (met de componenten acceptatie, begrip en indien gewenst compensatie en dispensatie), gesprek met ouders over afstemming aanpak, observatie en begeleidingsadviezen door Ondersteuning Team (OT).
- ASS (Algehele Autistisch Spectrum): herkennen, structurele aanpak in de klas (met de componenten acceptatie, begrip en indien gewenst compensatie en dispensatie), gesprek met ouders over afstemming aanpak, observatie en begeleidingsadviezen door Ondersteuning Team (OT).
- Meerkunners en hoogbegaafdheid: herkennen (gebruikmakend van het DHH), d.m.v. compacten en verrijken/verdiepen aansluiten bij hun ontwikkelbehoeften in de klas, in bijzondere gevallen versnellen, gesprek met ouders over afstemming aanpak, observatie en begeleidingsadviezen door Ondersteuning Team (OT).
- faalangst en concentratieproblemen: herkennen, structurele aanpak in de klas (met de componenten acceptatie, begrip en indien gewenst compensatie en dispensatie), gesprek met ouders over afstemming aanpak, observatie en begeleidingsadviezen door Ondersteuning Team (OT)
- pestgedrag: herkennen, aanpak via anti-pest protocol, in bijzondere gevallen protocol "time-out, schorsing en verwijdering"
- instromers met een taalachterstand krijgen extra ondersteuning in schakelgroepen (PUK).

7.4 Extra ondersteuning

Extra ondersteuning die uitstijgt boven de mogelijkheden van basisondersteuning kan de school verkrijgen door het aanvragen van een arrangement bij het OTG. Dat beschikt over een budget om begeleidingsuren in te zetten of expertise van deskundigen. Voorafgaand aan een aanvraag zal er altijd eerst een consult plaatsvinden vanuit een specifieke ondersteuningsorganisatie (gedragpunt, viertaal, Heliomare etc.)

De school komt alleen voor deze faciliteiten in aanmerking als:

- De gevraagde ondersteuning niet binnen de beschreven basisondersteuning valt
- De beschikbare formatie al geheel en aantoonbaar is ingezet op basis van beschikbare groeidocumenten
- Er geen ondersteuningsformatie meer beschikbaar is binnen het eigen bestuur
- De beschikbare middelen voor extra ondersteuning nog niet uitgeput zijn.

8. Ondersteuning lezen en spelling

8.1 Basiskwaliteit

We besteden veel aandacht aan het leesonderwijs. We hanteren een doorgaande lijn in zowel Technisch als Begrijpend lezen. In groep 1-2 worden voorbereidende activiteiten gedaan m.b.v. het programma “Fonemisch Bewustzijn”.

In groep 3 begint het aanvankelijk leesproces. Dat wil zeggen dat het aanbod in groep 3 aansluit op de vaardigheden die de leerlingen in groep 1/2 hebben verworven.

Niet alle leerlingen hebben precies hetzelfde niveau. Er wordt daarom vanaf groep 3 gewerkt met drie basisniveaus, om daarmee tegemoet te komen aan leerlingen die behoefte hebben aan extra oefen- of verdiepingsstof. De werkwijze van groep 3 sluit aan bij het lerend spelen in van groep 1/2. De groepen 1 t/m 3 werken met gezamenlijke thema's. Daarnaast wordt de verwerking van het aanvankelijk lees- en rekenproces op spelende wijze verwerkt in hoeken en betekenisvolle activiteiten.

Na het aanvankelijk lezen in groep 3, wordt er in de groepen 4 en 5 veel tijd en aandacht besteed aan het Voortgezet Technisch Lezen. Hiervoor maken we gebruik van de methode “Estafette Nieuw”. Belangrijk uitgangspunt van “Estafette Nieuw” is dat kinderen eerst correct leren lezen, waarna zij hun leessnelheid verhogen om vlot en vloeiend te leren lezen.

Iedere ochtend wordt er in de groepen 3 t/m 8 een moment gekozen waarbij alle leerlingen stillezen. Uit onderzoek is gebleken dat leerlingen het beste leren lezen door regelmatig stil te lezen in boeken die passen bij hun niveau en belevingswereld. Het stillezen wordt afgesloten met een korte boekpromotie.

Vanaf groep 5 komt de nadruk steeds meer op het begrijpend (en later ook het studerend) lezen te liggen. Voor het begrijpend lezen gebruiken we vanaf groep 5 de methode “Nieuwsbegrip”. Deze methode koppelt begrijpend lezen aan actuele maatschappelijke thema’s uit het nieuws.

8.2 Basisondersteuning

De basiskwaliteit van de school is van voldoende niveau om de meeste leerlingen een ruim voldoende leesvaardigheid te laten verwerven.

We toetsen het begrijpend en technisch lezen met behulp van het Cito-leerlingvolgsysteem en de methode-gebonden toetsen. Deze laten zien wanneer een leerling (on)voldoende leesvorderingen maakt. Wanneer er sprake is van een vertraagde leesontwikkeling, dan krijgen deze leerlingen een verlengde, intensievere instructie van de leerkracht en vindt er extra ondersteuning plaats tijdens de zelfstandige verwerking van de leerstof. Instructie en verwerking vinden bijna altijd plaats in de ‘kleine kring’ of aan de instructietafel.

Naar aanleiding van de opbrengsten bij de methodetoetsen en de methode-onafhankelijke toetsen stelt de groepsleerkracht meerdere keren per jaar een groepsplan op of bij. In het groepsplan zijn de doelen van het streef- en fundamenteel-niveau voor de 3 niveaus opgenomen en worden de werkwijze, materialen en didactiek in kaart gebracht. Bij het opstellen van het groepsplan kan de groepsleerkracht ondersteuning krijgen van de intern begeleider en/of de taal - leescoördinator.

Wij zijn er op gericht dyslexie tijdig te herkennen en kunnen leerlingen vanaf groep 1-2 gericht ondersteunen. De Windwijzer hanteert hiervoor onder andere het “Screeningsinstrument Dyslexie” van CITO.

8.4 Extra ondersteuning

Voor leerlingen die ondanks de uitbreiding van de instructie en oefentijd onvoldoende vorderingen maken treffen we tijdig extra maatregelen. Kinderen uit groep 2 die in hun spraak-taalontwikkeling en/of letterkennis achterblijven of onvoldoende klankbewustzijn hebben verwijzen wij voor de “Voorschotbenadering” naar de logopedie. We zijn hierbij extra alert op kinderen waarbij erfelijk m.b.t. dyslexie aanwezig is.

Kinderen die vanaf groep 3 ondanks de extra zorg op school achterblijven in hun taal- leesontwikkeling verwijzen wij ook door naar de logopedie voor extra hulp waarbij onder andere met BOUW gewerkt wordt in samenwerking met de ouders. Tevens wordt de methode vloeiend en vlot ingezet om extra ondersteuning te bieden.

Naast bovenstaande preventieve maatregelen is er ook nauwgezet contact met logopedisten buiten de school.

Logopedisten ontvangen van school de resultaten die de kinderen behalen bij de methode-onafhankelijke toetsen. (Indien ouders toestemming hebben gegeven) School ontvangt van de logopedisten tussentijdse overzichten van de resultaten van de behandeling die bij logopedie worden behaald. Voor kinderen met een verhoogd risico op dyslexie en kinderen die sterk achterblijven bij technisch lezen en/of spellen hanteert De Windwijzer het “Screeningsinstrument Dyslexie” van CITO. School kan ouders adviseren een (al dan niet vergoed) dyslexieonderzoek af te laten nemen.

Bij constatering van EED (ernstige enkelvoudige dyslexie) wordt het kind meegenomen in het traject van het SWV omtrent het gebruik van het auditieve ondersteuningsprogramma ‘Kurzweil’.

Dit schooljaar maken 2 leerlingen bij ons op school hier gebruik van.

9. Ondersteuning rekenen en wiskunde

9.1 Basiskwaliteit

Over het algemeen verwerven de meeste leerlingen met behulp van het onderwijsaanbod uit de methode voldoende rekenvaardigheid in hun ontwikkeling naar functionele gecijferdheid. De referentieniveaus geven vulling aan de inhoud en moeilijkheid. Voor het basisonderwijs geldt het streefniveau (1S) en fundamenteel niveau (1F).

In de groepen 1 t/m 8 vindt dagelijks een weloverwogen aanbod plaats vanuit de “Wereld in Getallen”, waarbij het voor zowel de leerkracht als het kind duidelijk is wat er vandaag geleerd wordt en aan het eind van de les besproken wordt ook voldoende gelukt is. Hierbij

spreken wij als leerkracht hoge verwachtingen uit naar de kinderen en worden ze regelmatig gecompimenteerd.

"De wereld in getallen" is een realistische rekenmethode. Dat betekent dat de methode uitgaat van situaties in het dagelijks leven en niet alleen rijtjes sommen aanbiedt. Binnen een bepaald thema worden er in leerblokken aangeleerde vaardigheden herhaald, waarna de stof met een nieuw rekenonderdeel wordt aangevuld. Zo ontstaat stap voor stap inzicht in de rekenstof. Kinderen worden ingedeeld in drie niveaus, waarbij de leerkracht de kinderen specifieke instructie en verwerking geeft naargelang de individuele behoefte van de leerling. Vanaf groep 3 wordt na ieder blok door middel van een toets bekeken of de leerling de stof beheerst. Afhankelijk van de uitkomst van de toets, krijgt de leerlinggerichte oefeningen, die aansluiten bij zijn of haar niveau. Kinderen die de stof al goed beheersen krijgen in een aantal gevallen een aparte aanpak, waarbij er gedifferentieerd wordt op tempo, inhoud en hoeveelheid. Hiervoor zijn, buiten de reguliere methode, meerdere methodes op school aanwezig.

De groepen 5 t/m 8 maken, voor de verwerking van de stof, gebruik van snappet.

9.2 Basisondersteuning

De reguliere basisondersteuning bij het rekenonderwijs bestaat uit het structureel werken op 3 niveaus. Kinderen die extra ondersteuning nodig hebben mogen gebruik maken van compenserende materialen en qua verwerking vindt dispensatie plaats.

We toetsen het rekenonderwijs met behulp van het Cito-leerlingvolgsysteem, vorderingen binnen snappet en de methode-gebonden toetsen. Deze laten zien wanneer een leerling (on)voldoende rekenvorderingen maakt. Wanneer er sprake is van een vertraagde rekenontwikkeling, dan krijgen deze leerlingen een verlengde, intensievere instructie van de leerkracht en vindt er extra ondersteuning plaats tijdens de zelfstandige verwerking van de leerstof. Instructie en verwerking vinden bijna altijd plaats in de 'kleine kring' of aan de instructietafel.

Naar aanleiding van de opbrengsten bij de methodetoetsen en de methode-onafhankelijke toetsen stelt de groepsleerkracht meerdere keren per jaar een groepsplan op of bij. In het groepsplan zijn de doelen van het streef- en fundamenteel-niveau voor de 3 niveaus opgenomen en worden de werkwijze, materialen en didactiek in kaart gebracht. Bij het

opstellen van het groepsplan kan de groepsleerkracht ondersteuning krijgen van de intern begeleider.

9.3 Extra ondersteuning

Wanneer over een periode van zes maanden een leerling onvoldoende baat heeft bij het afgestemde aanbod (op basis van de methode) is aanvullend (intern) diagnostisch onderzoek nodig om de aard van de problemen beter in kaart te brengen.

Vaak wijst dit onderzoek uit dat de leerling in een of meer leerlijnen hiaten heeft of dat te snel is overgestapt naar een te hoog abstractieniveau. Het is belangrijk vast te stellen of er sprake is van een automatiseringsprobleem of een begripsprobleem.

Begrip is vereist, voordat automatisering zich duurzaam ontwikkelt.

Wanneer de bron van de problemen is vastgesteld gaat de leerkracht in zijn (individuele) instructies terug in de leerlijn en wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van concrete materialen en schematische materialen. D.m.v. compensatie en dispensatie worden kinderen bij de leerlijn van de groep gehouden, opdat zo optimaal mogelijk geprofiteerd wordt van de beschikbare instructietijd van de leerkracht. In bijzondere gevallen kan besloten worden een leerling een leerling lager of hoger te laten rekenen. Rekentijden van de betrokken groepen worden dan zo goed mogelijk op elkaar afgestemd. Als van versnellen of vertragen sprake is gebeurt dat in goed overleg met de betrokken ouders. Naast cognitieve argumenten spelen zo mogelijk sociaal emotionele aspecten een nog grotere rol bij de beslissing tot aanpassing van de leerlijn.

10. Grenzen aan ondersteuning

De Windwijzer heeft als uitgangspunt dat leerlingen onderwijs volgen, waarbij de school de zorg die de leerling nodig heeft kan waarborgen. De school heeft een aantal grenzen aan de zorg vastgesteld. Bij het beantwoorden van de vraag of de school de zorg wel of niet kan bieden, spelen de volgende factoren een belangrijke rol:

- Een gebrek aan opnamecapaciteit: Een belangrijk punt in de besluitvorming vormt de samenstelling van de groep waarin het kind met een beperking geplaatst zal worden. Iedere situatie staat op zichzelf en wordt als zodanig beoordeeld. Als vuistregel stellen wij dat één kind met een beperking, zoals bedoeld in de wet, per groep het maximum is.
- Verstoring van het leerproces van andere leerlingen: De school maakt een afweging of de extra aandacht die een leerling met een (leer)beperking nodig heeft, niet een

onevenredig beslag legt op de aandacht van de groepsleraar ten opzichte van de overige leerlingen.

- Zorg/behandeling en onderwijs: In welke mate gaat de tijd die aan de speciale zorg en/of de (medische) behandeling besteed moet worden ten koste van de onderwijstijd.
- Verstoring van rust en veiligheid: Vooral bij ernstige gedragsproblemen zal het niet mogelijk zijn een zodanige leeromgeving te scheppen, dat het kind verantwoord opgevangen kan worden. In een aantal situaties zal blijken dat een gewone basisschool daarvoor niet is uitgerust.

Daarnaast zal de school de volgende vragen onderzoeken:

- Kan de school in materiële zin voldoen aan de onderwijsbehoeften?
  - Is er een onderwijsarrangement afgegeven en biedt deze voldoende mogelijkheden om te kunnen voldoen aan de onderwijsbehoeften?
  - Kan de specifieke hulp ook op de langere termijn op onze school geboden worden?
  - Andere schoolspecifieke vragen.

Bij dit proces wordt de volgende procedure gevolgd:

1. De ouders hebben een gesprek met de directeur en de intern begeleider.
2. De school vraagt gegevens op over het betreffende kind.
3. De school bestudeert de gegevens over het betreffende kind en wint desgewenst advies in.
4. De school observeert eventueel het kind in verschillende situaties.
5. De (on)mogelijkheden van de school met betrekking tot toelating worden in kaart gebracht. De school neemt een beslissing.
6. De school brengt de ouders mondeling en schriftelijk op de hoogte van de beslissing
7. Er wordt een keuze gemaakt uit: plaatsing, uitgestelde plaatsing of afwijzing.

De totale procedure neemt maximaal 3 maanden in beslag. Als de school de vereiste zorg niet kan bieden, heeft de school de plicht de ouders te helpen bij het vinden van een passende onderwijsplek.

11. Professionalisering

Het schoolteam is constant in ontwikkeling. Het schoolteam ontwikkelt zich door het lezen van vakliteratuur, het volgen van nascholing, het bijwonen van studiedagen en het volgen van actuele onderwijsvernieuwingen. De school maakt hierbij zo veel mogelijk gebruik van de specialisten in het eigen team en indien nodig experts van buiten de school. De Windwijzer heeft een team van deskundige en betrokken leraren die voldoen aan de wettelijk vastgestelde [leraarcompetenties](#) en die zich verwant voelen met de visie van de school. Zij voelen zich medeverantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs. De leraren staan open voor de omgeving. De directeur heeft met de teamleden functionering- en beoordelingsgesprekken waarbij de leraarcompetenties de basis zijn voor verdere persoonlijke ontwikkeling. Daarnaast is het belangrijk dat teamleden leren van elkaar. Het is mogelijk dat leraren bij collega's gaan kijken om van elkaar te leren. De school werkt met een taakbeleid waarin is opgenomen welke taken een leraar uitvoert naast het groepswork. De school maakt hierbij gebruik van de deskundigheid en de interesses van leraren.

Dit betekent in de praktijk:

- ✓ Een team van betrokken leraren.
- ✓ De leraren dragen bij aan de kwaliteitsverbetering van het onderwijs.
- ✓ De leraren hebben een open houding naar de omgeving.
- ✓ De leraren stemmen de werkwijze met elkaar af.
- ✓ Persoonlijke ontwikkeling van leraren door studie of nascholing.
- ✓ De leraren op school leren van elkaar.
- ✓ In de functionering- en begeleidingsgesprekken vormen de leraarcompetenties het uitgangspunt.

10.2 Doelen schooljaarplan

In het schoolplan maken scholen het beleid en de doelen voor een periode van vier jaar. Dit wordt besproken in de medezeggenschapsraad. Het is noodzakelijk dat de medezeggenschapsraad hier instemming aan verleent. De Windwijzer heeft een schoolplan gemaakt voor de periode 2015-2019. De verbeterpunten die voortkomen uit de instrumenten van de kwaliteitszorg is het schooljaarplan 2018-2019 opgesteld. Door de conclusies vanuit de kwaliteitszorg is afgeweken van de geplande doelen vanuit het

schoolplan 2015-2019. Het schooljaarplan is opgesteld door middel van een 'plan-op-een-pagina'. Het schoolteam richt zich in dit schooljaar op vijf hoofddoelen:

1. Leerlingen ontwikkelen (zelf) leiderschap met behulp van de gemeenschappelijke taal en cultuur van de zeven gewoonten van Covey. De leraren tonen hierin voorbeeldgedrag.
2. Het partnerschap tussen school en ouders bestaat uit een gelijkwaardige en niet vrijblijvende samenwerking waarin wordt gewerkt vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid t.o.v. het lerende kind.
3. Het didactisch handelen in de onderbouw heeft als uitgangspunt het lerend spelen. De leraren hebben zicht op de ontwikkeling van leerlingen. De ondersteuning en het aanbod wordt afgestemd op de onderwijsbehoeften van leerlingen. Hierbij vormt het handelingsgericht werken de basis, dat op efficiënte manier wordt toegepast.
4. Het didactisch handelen van de leraren in de midden- bovenbouw is gericht op de ondersteuning / instructie. Dit wordt afgestemd op de onderwijsbehoeften van leerlingen. De leraren hebben zicht op de ontwikkeling van leerlingen. Hierbij vormt het handelingsgericht werken de basis, dat op efficiënte manier wordt toegepast.
5. Leerlingen, leraren en ouders zorgen ervoor dat iedereen op een prettige manier kan spelen, werken en leren. De school voert een actief anti-pestbeleid en werkt structureel aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen.

Tenslotte

Mocht u na het lezen van dit schoolondersteuningsplan nog vragen of opmerkingen hebben, aarzel dan niet om contact met ons op te nemen. Wij gaan graag met u in gesprek.

Den Helder oktober 2017,

Bart Oud, directeur

Rachel Hoekstra van Eijbergen & Mathijs Gorter, interne begeleiders